

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Roman Sądej (sprawozdawca)

po rozpoznaniu skargi obrońcy D. K.,
na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. II AKa ... Sądu Apelacyjnego w
/.../,

na posiedzeniu w dniu 12 marca 2013r.,

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na
naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu
przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i
postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze
zm.)

p o s t a n o w i ł
oddalić skargę.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego D. K. w dniu 16 listopada 2012r. złożył skargę na
przewlekłość postępowania w sprawie Sądu Apelacyjnego o sygnaturze II Ka .../12.
Z uzasadnienia tej skargi wynika, że przewlekłości skarżący upatruje w
długotrwałym przebiegu czynności związanych z przyjęciem kasacji wniesionej
przez obrońcę i przekazaniem jej do rozpoznania Sądowi Najwyższemu. Zdaniem
obrońcy, upływ czasu „prawie pięciu miesięcy” do chwili sporządzenia niniejszej
skargi naruszył prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,
gwarantowane przepisami art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz wiążącymi Polskę
międzynarodowymi traktatami. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości
postępowania, zlecenie Sądowi Apelacyjnemu bezzwłocznego podjęcia czynności

przedkasacyjnych oraz o przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz D. K. kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Prezes Sądu Apelacyjnego, odnosząc się do wniesionej skargi w trybie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r., ocenił ją za niezasadną, przedstawiając informację o przebiegu postępowania w tej sprawie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga obrońcy D. K. na uwzględnienie nie zasługiwała.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Przedmiotem badania w tym zakresie pozostaje w szczególności ocena terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd, uwzględniająca charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę (art. 2 ust. 2).

W tej sprawie nie ulega wątpliwości, że postępowaniu strony wnoszącej skargę nie można zarzucić żadnych zachowań przyczyniających się do długotrwałości postępowania. Gdyby wziąć pod uwagę jedynie daty wniesienia kasacji przez obrońcę D. K. (wpływ do Sądu Apelacyjnego w dniu 19 lipca 2012r. – k.2048), zarządzenia o przyjęciu kasacji (dnia 4 grudnia 2012r. – k.2078) oraz przekazania akt do Sądu Najwyższego (dnia 10 stycznia 2013r. – k. 2109), należałoby uznać, że postępowanie przedkasacyjne trwało dłużej, niż było to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności związanych z przyjęciem kasacji i przekazaniem jej do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Niemniej ocena, czy w konkretnej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, jak wynika to ze wskazanych powyżej przepisów, nie może ograniczać się wyłącznie do powyższych elementów, ale należy również uwzględnić specyfikę sprawy i niezbedność podejmowanych czynności procesowych, związanych z wykonaniem prawomocnego wyroku.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie II AKa .../42 zapadł w dniu 10 maja 2012r. i obejmował sześciu oskarżonych. Po sporządzeniu uzasadnienia, w dniu 5 czerwca 2012r. sprawę przekazano Sądowi Okręgowemu w celu wykonania prawomocnego wyroku. Pierwsza kasacja w tej sprawie wpłynęła do Sądu

Apelacyjnego w dniu 5 lipca 2012r., natomiast kasacja autora niniejszej skargi – dniu 19 lipca 2012r. W dniu 10 lipca 2012r. Sąd Apelacyjny zwrócił się do Sądu Okręgowego o nadesłanie akt w związku z pierwszą wniesioną kasacją (k.1900). Akta te były jednak niezbędne Sądowi Okręgowemu (wydziały pierwszej instancji i penitencjarny) do rozpoznania szeregu wniosków składanych przez osoby prawomocnie skazane wyrokiem z dnia 10 maja 2012r. W okresie od dnia 27 czerwca do dnia 4 grudnia 2012r. Sąd Okręgowy na 15 posiedzeniach rozpoznawał wnioski różnych skazanych związane ze stosowanymi środkami zapobiegawczymi (dotyczące zaliczeń tymczasowego aresztowania na poczet orzeczonych prawomocnie kar, poręczeń majątkowych, zatrzymania paszportów, zakazów opuszczenia kraju) oraz w ramach postępowania wykonawczego (rozkładanie na raty orzeczonych środków karnych czy warunkowe przedterminowe zwolnienia). Czterokrotnie, na skutek składanych zażaleń, rozpoznawał je Sąd Apelacyjny w dniach 7 i 8 listopada oraz w dniu 4 grudnia 2012r.

Niezbędność wykonywania wszystkich tych czynności procesowych, wiążących się z koniecznością dysponowania aktami sprawy, nie budzi wątpliwości i stanowiła obiektywną przeszkodę do niezwłocznego nadania biegu procesowemu wniesionym kasacjom. Kiedy ostatecznie akta sprawy przekazane zostały Sądowi Apelacyjnemu w dniu 22 listopada 2012r., wraz z zażaleniem skazanego J. C. oraz w związku z wniesieniem kasacji (k.2076), po rozpoznaniu tego zażalenia w dniu 4 grudnia 2012r. (k.2015), w tym samym dniu wydane zostało zarządzenie o przyjęciu kasacji (k.2077-8) i doręczeniu ich odpisów prokuratorowi, w celu sporządzenia na nie odpowiedzi, co nastąpiło w dniu 14 grudnia 2012r. (k.2091). Dowody doręczenia odpowiedzi na kasacje prokurator przesłał w dniu 10 stycznia 2013r. W tym też dniu Sąd Apelacyjny przesłał akta sprawy do Sądu Najwyższego.

Oceniając przedstawiony powyżej przebieg czynności procesowych jakie podejmowano w okresie od wniesienia kasacji przez obrońcę D. K., do przekazania akt sprawy wraz z kasacjami do Sądu Najwyższego, nie można uznać, aby ten niewątpliwie długi okres czasu – blisko 6 miesięcy – dotknięty był nieuzasadnioną zwłoką. Wprawdzie przedstawiane czynności nie dotyczyły bezpośrednio D. K., ale były konsekwencją podmiotowej złożoności sprawy i stąd wynikała konieczność dysponowania całością akt dotyczących także tego skazanego. W realiach tej sprawy, kiedy konieczność podejmowania kolejnych czynności procesowych uzależniona była od inicjatywy poszczególnych skazanych, nieracjonalnym byłoby

wymaganie kopiowania wielotomowych akt (45 tomów), skoro nie było możliwe z góry przewidzenie czasu niezbędnego do nadania procesowego biegu wniesionym kasacjom.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw faktycznych i prawnych do uznania, że spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Zwłoka w czynnościach procesowych związanych z przyjęciem kasacji obrońcy D. K. wprawdzie wystąpiła, ale znajdowała ona usprawiedliwienie w przedstawionych okolicznościach sprawy.

Implikacją tego stanowiska było orzeczenie wyrażone w części dyspozytywnej postanowienia.